

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 110**“Για τις συνθήκες απασχόλησης των εργαζομένων στις φυτείες”**

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συγκλήθηκε στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε εκεί στις 4 Ιουνίου 1958 στην τεσσαρακοστή δεύτερη σύνοδό της,

Αφού εξέτασε το ζήτημα των συνθηκών απασχόλησης των εργαζομένων στις φυτείες, το οποίο αποτελεί το πέμπτο θέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου,

Αφού έκρινε κατ' εξαίρεση ότι είναι σκόπιμο να γίνει αποδεκτό ένα κείμενο προκειμένου να επιταχυνθεί η εφαρμογή στις φυτείες ορισμένων διατάξεων από τις ήδη υπάρχουσες συμβάσεις, ενώ αναμένεται ευρύτερη επικύρωση αυτών των συμβάσεων και εφαρμογή των διατάξεών τους σ' όλα τα πρόσωπα που προβλέπονται απ' αυτές, και προκειμένου να επεκταθεί στις φυτείες η εφαρμογή ορισμένων συμβάσεων που δεν εφαρμόζονται σ' αυτές προς το παρόν,

Αφού αποφάσισε ότι το κείμενο αυτό θα λάβει τη μορφή μιας διεθνούς σύμβασης, Αποδέχεται σήμερα, 24 Ιουνίου 1958, την παρακάτω σύμβαση που θα αναφέρεται ως “Σύμβαση για τις φυτείες, 1958”.

*ΜΕΡΟΣ Ι.**ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**Άρθρο 1.*

1. Για τους σκοπούς αυτής της σύμβασης, ο όρος “φυτεία” περιλαμβάνει κάθε αγροτική εκμετάλλευση που βρίσκεται σε μια τροπική ή ημιτροπική περιοχή, απασχολεί κανονικά εργαζομένους έναντι μισθού και στην οποία καλλιεργούνται ή παράγονται για εμπορικούς κυρίως σκοπούς : καφές, τσάι, ζαχαροκάλαμο, καουτσούκ, μπανάνες, κακάο, καρύδες, αραχίδες, βαμβάκι, καπνός, υφαντικές ίνες (κάνναβη, γιούτα, λινάρι) εσπεριδοειδή, φοινικέλαιο, κινίνη ή ανανάς. Αυτή η σύμβαση δεν εφαρμόζεται στις οικογενειακές επιχειρήσεις ή σε επιχειρήσεις μικρής κλίμακας που παράγουν για την τοπική αγορά και δεν απασχολούν τακτικά μισθωτούς εργαζόμενους.
2. Κάθε Μέλος, για το οποίο ισχύει αυτή η σύμβαση, θα μπορεί μετά από συνεννόηση με τις πιο αντιπροσωπευτικές ενδιαφερόμενες οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, εκεί όπου υπάρχουν τέτοιες, να επεκτείνει την εφαρμογή αυτής της σύμβασης και σε άλλες φυτείες :
  - α) προσθέτοντας στον κατάλογο που βρίσκεται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου μία ή περισσότερες από τις παρακάτω καλλιέργειες : ρύζι, ραδίκι, κάρδαμο, γεράνιο, πύρηθρο ή κάθε άλλη καλλιέργεια,
  - β) προσθέτοντας στις φυτείες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου κατηγορίες εκμεταλλεύσεων που δεν αναφέρονται εδώ, αλλά οι οποίες, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική, έχουν ταξινομηθεί ως φυτείες.
Το ενδιαφερόμενο Μέλος θα πρέπει να δηλώσει κάθε μέτρο που λαμβάνει για το σκοπό αυτό στις ετήσιες εκθέσεις για την εφαρμογή της σύμβασης που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καταστατικού Χάρτη της Διεθνούς Οργάνωσης

Εργασίας.

3. Για τους σκοπούς αυτού του άρθρου, ο όρος “φυτεία” περιλαμβάνει κανονικά τις υπηρεσίες πρωτογενούς μετασχηματισμού του προϊόντος ή των προϊόντων της φυτείας.

Άρθρο 2.

Κάθε Μέλος που επικυρώνει αυτή τη σύμβαση είναι υποχρεωμένο να εφαρμόζει τις διατάξεις με ισότητα σ' όλους τους εργαζομένους των φυτειών, χωρίς διάκριση φυλής, χρώματος, φύλου, θρησκευματος, πολιτικών πεποιθήσεων, εθνικότητας, κοινωνικής προέλευσης, φυλετικής καταγωγής ή συνδικαλιστικής συμμετοχής.

Άρθρο 3.

1. Κάθε Μέλος για το οποίο ισχύει αυτή η σύμβαση πρέπει :
  - a) να εφαρμόζει :
    - i) το Μέρος I
    - ii) τα Μέρη IV, IX και XI,
    - iii) δύο τουλάχιστον από τα Μέρη II, III, V, VI, VII, VIII, X, XII, XIII,
    - iv) το Μέρος XIV,
  - β) να αναφέρει σε μια δήλωση συνημμένη στην επικύρωσή του, σε περίπτωση που έχουν εξαιρεθεί ένα ή περισσότερα Μέρη από την αποδοχή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σύμβαση, το Μέρος ή τα Μέρη που έχουν εξαιρεθεί μ' αυτόν τον τρόπο.
2. Κάθε Μέλος που έχει κάνει μια δήλωση, σύμφωνα με την παράγραφο 1(β) αυτού του άρθρου πρέπει στις ετήσιες εκθέσεις του τις οποίες υποβάλλει, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, να αναφέρει κάθε πρόοδο που πραγματοποιείται για την εφαρμογή του Μέρους ή των Μερών που εξαιρέθηκαν.
3. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση αλλά έχει εξαιρέσει ορισμένα Μέρη, σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, μπορεί να κοινοποιεί μεταγενέστερα στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας ότι αποδέχεται τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση όσον αφορά σ' ένα από τα Μέρη που εξαιρέθηκαν πριν. Τέτοιες υποχρεώσεις θα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της επικύρωσης και θα επιφέρουν τα ίδια αποτελέσματα από την ημερομηνία της κοινοποίησής τους.

Άρθρο 4.

Σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 19 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, τίποτα σ' αυτή τη σύμβαση δεν πρέπει να θεωρείται ότι επηρεάζει οποιοδήποτε νόμο, διοικητική απόφαση, έθιμο ή συμφωνία που εξασφαλίζουν στους ενδιαφερόμενους εργαζομένους όρους ευνοϊκότερους απ' αυτούς που προβλέπονται από τη σύμβαση.

ΜΕΡΟΣ II.
ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ.

Άρθρο 5.

Για τους σκοπούς αυτού του Μέρους της σύμβασης, ο όρος “στρατολόγηση” περιλαμβάνει όλες τις ενέργειες που αναλαμβάνονται με σκοπό να εξασφαλίσουν ή να προμηθεύσουν κάποιον με εργατικό δυναμικό από πρόσωπα τα οποία δεν παρέχουν αυθόρμητα τις υπηρεσίες τους, είτε στον τόπο εργασίας, είτε σε δημόσιο γραφείο μετανάστευσης ή τοποθέτησης (σε εργασία), ή σε γραφείο που διευθύνεται από μία εργοδοτική οργάνωση και υποβάλλεται στον έλεγχο της αρμόδιας αρχής.

Άρθρο 6.

Η στρατολόγηση του αρχηγού της οικογένειας δεν πρέπει να θεωρείται ότι επιβάλλει τη στρατολόγηση οποιουδήποτε μέλους της οικογένειάς του.

Άρθρο 7.

Κανένα πρόσωπο ή εταιρεία δεν πρέπει να ασχολείται με την επαγγελματική στρατολόγηση, εφόσον το πρόσωπο αυτό ή η εταιρεία δεν είναι εφοδιασμένη με άδεια από την αρμόδια αρχή, και να προσλαμβάνει εργαζομένους είτε για μια δημόσια διοίκηση, είτε για έναν ή περισσότερους εργοδότες ή συγκεκριμένες οργανώσεις εργοδοτών.

Άρθρο 8.

Οι εργοδότες, οι υπάλληλοί τους, οι εργοδοτικές οργανώσεις, οι οργανώσεις που επιχορηγούνται από τους εργοδότες, οι υπάλληλοι των εργοδοτικών οργανώσεων ή οργανώσεων που επιχορηγούνται από τους εργοδότες δεν μπορούν να προβαίνουν σε πράξεις στρατολόγησης, εκτός εάν είναι εφοδιασμένοι με άδεια της αρμόδιας αρχής.

Άρθρο 9.

1. Οι εργαζόμενοι που στρατολογούνται πρέπει να παρουσιάζονται σ' ένα δημόσιο υπάλληλο ο οποίος θα βεβαιώνει ότι έχουν τηρηθεί οι διατάξεις της νομοθεσίας οι σχετικές με τη στρατολόγηση και, ειδικότερα, ότι οι εργαζόμενοι δεν έχουν υποβληθεί σε παράνομη πίεση ούτε έχουν στρατολογηθεί μετά από απάτη ή πλάνη.

2. Οι εργαζόμενοι που στρατολογούνται πρέπει να παρουσιάζονται σ' αυτόν τον υπάλληλο, όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον τόπο πρόσληψης ή, όταν πρόκειται για εργαζομένους που στρατολογούνται σε μια χώρα για να απασχοληθούν σε μια άλλη που υπόκειται σε διαφορετική διοίκηση, το αργότερο, στον τόπο αναχώρησης από το έδαφος στρατολόγησης.

Άρθρο 10.

Όταν οι περιστάσεις κάνουν την αποδοχή ενός τέτοιου μέτρου πραγματοποιήσιμη και αναγκαία, η αρμόδια αρχή πρέπει να απαιτεί τη χορήγηση σε κάθε στρατολογούμενο εργαζόμενο του οποίου η πρόσληψη δε γίνεται στον ίδιο τόπο της στρατολόγησης ή κοντά σ' αυτόν, ενός εγγράφου τέτοιου όπως το πιστοποιητικό πρόσληψης, το βιβλιά-

ριο εργασίας ή το προσωρινό συμβόλαιο, που να περιέχει τέτοιες πληροφορίες τις οποίες η αρμόδια αρχή μπορεί να προβλέπει, π.χ. τα στοιχεία ταυτότητας του εργαζομένου, τους όρους της προβλεπόμενης απασχόλησης και κάθε προκαταβολή μισθού προς τον εργαζόμενο.

Άρθρο 11.

1. Κάθε εργαζόμενος που στρατολογείται πρέπει να υποβάλλεται σε ιατρική εξέταση.
2. Όταν ο εργαζόμενος έχει στρατολογηθεί για να απασχοληθεί σε μια περιοχή μακριά από τον τόπο στρατολόγησης ή έχει στρατολογηθεί σ' ένα έδαφος που υπάγεται σε διαφορετική διοίκηση, η ιατρική εξέταση πρέπει να γίνεται όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον τόπο πρόσληψης και σε περίπτωση που στρατολογούνται εργαζόμενοι σ' ένα έδαφος για να απασχοληθούν σε κάποιο άλλο που υπάγεται σε διαφορετική διοίκηση, το αργότερο στον τόπο αναχώρησης από το έδαφος στρατολόγησης.
3. Η αρμόδια αρχή μπορεί να παρέχει στο δημόσιο υπάλληλο στον οποίο οι στρατολογούμενοι εργαζόμενοι πρέπει να παρουσιάζονται, σύμφωνα με το άρθρο 9, το δικαίωμα να επιτρέψει την αναχώρηση αυτών των εργαζομένων πριν από κάθε ιατρική εξέταση με την προϋπόθεση ότι έχει πειστεί :
  - α) ότι ήταν και παραμένει αδύνατη η υποβολή αυτών των εργαζομένων σε ιατρική εξέταση κοντά στον τόπο στρατολόγησης ή στον τόπο αναχώρησης,
  - β) ότι κάθε εργαζόμενος είναι σωματικά ικανός να ταξιδέψει και να ανταποκριθεί στη μελλοντική του απασχόληση,
  - γ) ότι κάθε εργαζόμενος θα υποβληθεί σε ιατρική εξέταση κατά την άφιξή του στον τόπο εργασίας ή μέσα σε μια όσο το δυνατόν μικρότερη προθεσμία μετά την άφιξή του.
4. Η αρμόδια αρχή μπορεί, κυρίως όταν το ταξίδι των εργαζομένων που στρατολογούνται είναι τέτοιας διάρκειας ή γίνεται κάτω από τέτοιες συνθήκες ώστε η υγεία τους να μπορεί να επηρεαστεί, να απαιτεί οι εργαζόμενοι που στρατολογούνται να υποβάλλονται σε ιατρική εξέταση πριν από την αναχώρησή τους και σε δεύτερη εξέταση μετά την άφιξή τους στον τόπο απασχόλησης.
5. Η αρμόδια αρχή πρέπει να διαπιστώνει ότι έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον εγκλιματισμό και την προσαρμογή των στρατολογούμενων εργαζομένων και να τους υποβάλλει σε διάφορους προληπτικούς εμβολιασμούς.

Άρθρο 12.

1. Αυτός που κάνει τη στρατολόγηση ή ο εργοδότης πρέπει, όποτε αυτό είναι δυνατό, να μεριμνά για τη μεταφορά των στρατολογούμενων εργαζομένων στον τόπο εργασίας.
2. Η αρμόδια αρχή πρέπει να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου:
  - α) τα οχήματα ή πλοία που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά των εργαζομένων να είναι κατάλληλα προσαρμοσμένα για το σκοπό αυτό με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχουν καλές συνθήκες υγιεινής και να μην είναι υπερφορτωμένα,
  - β) να προβλέπονται κατάλληλες εγκαταστάσεις στην περίπτωση που οι εργαζόμενοι αναγκαστούν να περάσουν τη νύχτα τους κατά τη διαδρομή,

- γ) να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της ιατρικής περίθαλψης και καλής κατάστασης της υγείας των εργαζομένων, όταν πρόκειται για μακρινές διαδρομές.
3. Όταν οι εργαζόμενοι που στρατολογούνται πρέπει να διατρέξουν μεγάλες αποστάσεις με τα πόδια για να μεταβούν στον τόπο εργασίας, η αρμόδια αρχή πρέπει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου :
- α) η διάρκεια των καθημερινών σταθμεύσεων να συμβιβάζεται με τη διατήρηση της υγείας και των δυνάμεων των εργαζομένων,
- β) όταν η έκταση της μετακίνησης του εργατικού δυναμικού επιβάλλει αυτά τα μέτρα, να προβλέπονται κατασκηνώσεις ανάπαυσης ή καταλύματα σε κατάλληλες τοποθεσίες κατά μήκος των κυριότερων οδών που θα διατηρούνται σε ικανοποιητική κατάσταση καθαριότητας και θα επιτρέπουν την παροχή των απαραίτητων ιατρικών φροντίδων.
4. Όταν οι εργαζόμενοι που στρατολογούνται ταξιδεύουν ομαδικά για να μεταβούν στον τόπο εργασίας και έχουν μεγάλες αποστάσεις να διανύσουν, πρέπει να συνοδεύονται από υπεύθυνο συνοδό.

Άρθρο 13.

1. Τα έξοδα του ταξιδιού των στρατολογούμενων εργαζομένων μέχρι τον τόπο εργασίας, καθώς επίσης και όλα τα έξοδα που δημιουργούνται για την προστασία τους κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, πρέπει να εμπίπτουν στον υπάλληλο τον υπεύθυνο για τις στρατολογήσεις ή τον εργοδότη.
2. Ο υπάλληλος ο υπεύθυνος για τη στρατολόγηση ή ο εργοδότης πρέπει να παρέχει στους εργαζομένους που στρατολογούνται καθετί που είναι αναγκαίο για τη συντήρησή τους κατά τη διάρκεια του ταξιδιού μέχρι τον τόπο εργασίας, και κυρίως, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες, αρκετά και κατάλληλα τρόφιμα, πόσιμο νερό, μαγειρικά σκεύη, καύσιμα, ιματισμό και κουβέρτες.

Άρθρο 14.

Κάθε εργαζόμενος που στρατολογείται και :

- α) γίνεται ανίκανος είτε από ατύχημα είτε από ασθένεια κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του μέχρι τον τόπο εργασίας,
- β) κρίνεται ανίκανος για εργασία μετά από ιατρική εξέταση,
- γ) δεν προσλαμβάνεται μετά τη στρατολόγησή του για κάποιο λόγο για τον οποίο δεν είναι αυτός υπεύθυνος,
- δ) για τον οποίο η αρμόδια αρχή διαπιστώνει ότι έχει στρατολογηθεί με δόλο ή από λάθος,
- πρέπει να επαναπατριζέται με έξοδα του υπεύθυνου για τη στρατολόγηση υπαλλήλου ή του εργοδότη.

Άρθρο 15.

Όταν οι οικογένειες των εργαζομένων που στρατολογούνται έχουν την άδεια να συνοδεύσουν αυτούς στον τόπο εργασίας, η αρμόδια αρχή πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη διαφύλαξη της υγείας και της καλής διαβίωσής τους κατά τη

διάρκεια του ταξιδιού τους. Ειδικότερα :

- α) τα άρθρα 12 και 13 αυτής της σύμβασης πρέπει να εφαρμόζονται σ' αυτές τις οικογένειες,
- β) σε περίπτωση επαναπατριsmού του εργαζομένου σύμφωνα με το άρθρο 14, η οικογένεια του εργαζομένου πρέπει επίσης να επαναπατριζεται,
- γ) σε περίπτωση θανάτου του εργαζομένου κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του στον τόπο εργασίας, η οικογένειά του πρέπει να επαναπατριζεται.

Άρθρο 16.

Η αρμόδια αρχή πρέπει να περιορίζει το ποσό που μπορεί να καταβληθεί στους εργαζομένους που στρατολογούνται ως προκαταβολή επί του μισθού, και να ρυθμίζει τους όρους κάτω από τους οποίους πραγματοποιούνται αυτές οι προκαταβολές.

Άρθρο 17.

1. Κάθε Μέλος για το οποίο ισχύει αυτό το Μέρος της σύμβασης, στο μέτρο στο οποίο η εθνική νομοθεσία το επιτρέπει, υποχρεώνεται να λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα κατά της απατηλής προπαγάνδας που αφορά στη μετανάστευση από και προς μια χώρα.
2. Για το σκοπό αυτό πρέπει να συνεργάζεται, εφόσον κρίνεται χρήσιμο, και με τα άλλα ενδιαφερόμενα Μέλη.

Άρθρο 18.

Σε ειδικές περιπτώσεις, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα από κάθε Μέλος, μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς του, για τη διευκόλυνση της αναχώρησης, του ταξιδιού και της υποδοχής των προσώπων που μεταναστεύουν για να εργαστούν στις φυτείες.

Άρθρο 19.

Κάθε Μέλος για το οποίο ισχύει αυτό το Μέρος της σύμβασης υποχρεώνεται να προβλέπει μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς του, ειδικές ιατρικές υπηρεσίες επιφορτισμένες να :

- α) βεβαιώνουν, εάν είναι αναγκαίο, τόσο κατά την αναχώρηση όσο και κατά την άφιξη, την ικανοποιητική κατάσταση της υγείας των προσώπων που μεταναστεύουν για να απασχοληθούν σε φυτείες και των μελών της οικογένειάς τους που έχουν την άδεια να τους συνοδεύσουν ή να τους συναντήσουν,
- β) μεριμνούν ώστε τα πρόσωπα που μεταναστεύουν για να απασχοληθούν στις φυτείες και τα μέλη της οικογένειάς τους να απολαμβάνουν επαρκή ιατρική προστασία και καλές συνθήκες υγιεινής κατά την αναχώρησή τους, τη διάρκεια του ταξιδιού και κατά την άφιξή τους στη χώρα προορισμού.

ΜΕΡΟΣ III.

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ.

Άρθρο 20.

1. Η νομοθεσία και οι ρυθμίσεις που ισχύουν στο ενδιαφερόμενο έδαφος πρέπει να καθορίζουν τη μέγιστη διάρκεια υπηρεσίας η οποία μπορεί να προβλεφθεί ρητά ή

- σιωπηρά σε μια γραπτή ή προφορική σύμβαση.
2. Η μέγιστη διάρκεια υπηρεσίας που μπορεί να προβλεφθεί ρητά ή σιωπηρά σε μια σύμβαση, για εργασία που δεν απαιτεί μεγάλο και δαπανηρό ταξίδι δεν πρέπει, σε καμιά περίπτωση, να υπερβαίνει τους 12 μήνες, εάν οι εργαζόμενοι δεν συνοδεύονται από τις οικογένειές τους, και τα 2 χρόνια εάν συνοδεύονται από τις οικογένειές τους.
  3. Η μέγιστη διάρκεια υπηρεσίας που μπορεί να προβλεφθεί ρητά ή σιωπηρά σε μια σύμβαση, για εργασία που απαιτεί ταξίδι μεγάλο και δαπανηρό δεν πρέπει, σε καμιά περίπτωση, να υπερβαίνει τα 2 χρόνια, εάν οι εργαζόμενοι δεν συνοδεύονται από τις οικογένειές τους, και τα 3 χρόνια εάν συνοδεύονται από τις οικογένειές τους.
  4. Η αρμόδια αρχή μπορεί, μετά από συνεννόηση με τις αντιπροσωπευτικές εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν τα ενδιαφερόμενα μέρη, εάν υπάρχουν τέτοιες, να εξαιρεί από την εφαρμογή αυτού του Μέρους της σύμβασης τις συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ των εργοδοτών και των εργατών που κάνουν μη χειρωνακτική εργασία των οποίων η ελευθερία εκλογής απασχόλησης εξασφαλίζεται με ικανοποιητικό τρόπο. Η εξαίρεση αυτή μπορεί να επεκταθεί στο σύνολο των εργαζομένων στις φυτείες ενός εδάφους, στους εργαζομένους στις φυτείες στις οποίες καλλιεργούνται ορισμένα προϊόντα, στους εργαζομένους σε μια καθορισμένη επιχείρηση ή σε ιδιαίτερες κατηγορίες εργαζομένων στις φυτείες.

Άρθρο 21.

Σε κάθε χώρα στην οποία οι παραλείψεις στη σύμβαση εργασίας από την πλευρά των εργαζομένων στις φυτείες δίνουν αφορμή για ποινικές κυρώσεις, η αρμόδια αρχή πρέπει να ενεργεί με σκοπό την κατάργηση κάθε κύρωσης τέτοιου είδους.

Άρθρο 22.

Η κατάργηση κάθε τέτοιας ποινικής κύρωσης πρέπει να πραγματοποιείται μ' ένα κατάλληλο μέτρο άμεσης εφαρμογής.

Άρθρο 23.

Για τους σκοπούς αυτού του Μέρους της σύμβασης ο όρος "παράλειψη στη σύμβαση" περιλαμβάνει :

- α) κάθε άρνηση ή παράλειψη από την πλευρά του εργαζομένου να αρχίσει ή να εκτελέσει την εργασία που απαιτείται σύμφωνα με τη σύμβαση,
- β) κάθε αμέλεια ή έλλειψη προθυμίας από την πλευρά του εργαζομένου,
- γ) την απουσία του εργαζομένου, χωρίς άδεια ή βάσιμο λόγο και
- δ) τη λιποταξία του εργαζομένου.

ΜΕΡΟΣ IV.

ΜΙΣΘΟΙ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ.

Άρθρο 24.

1. Πρέπει να ενθαρρύνεται ο καθορισμός των κατώτατων ορίων μισθού και ημερομισθίου με συλλογικές συμβάσεις που συνάπτονται ελεύθερα μεταξύ των οργανώσε-

ων που αντιπροσωπεύουν τους ενδιαφερόμενους εργαζομένους και εργοδότες ή τις οργανώσεις των εργοδοτών.

2. Όταν δεν υπάρχουν επαρκείς μέθοδοι καθορισμού των κατώτατων ορίων των μισθών και ημερομισθίων με συλλογικές συμβάσεις, πρέπει να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα που θα επιτρέπουν τον καθορισμό των κατώτατων ορίων των μισθών και ημερομισθίων, ενδεχομένως, με την εθνική νομοθεσία, σε συνεννόηση, στη βάση της απόλυτης ισότητας, με τους αντιπροσώπους των εργοδοτών και εργαζομένων μεταξύ των οποίων θα υπάρχουν αντιπρόσωποι των αντίστοιχων οργανώσεών τους, εάν υπάρχουν τέτοιοι.
3. Τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων που θα έχουν καθοριστεί ως συνέχεια των μέτρων για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, θα είναι υποχρεωτικά για τους ενδιαφερόμενους εργοδότες και εργαζομένους και δε θα μπορούν να μειωθούν.

Άρθρο 25.

1. Κάθε Μέλος για το οποίο ισχύει αυτή η σύμβαση πρέπει να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι ενδιαφερόμενοι εργοδότες και εργαζόμενοι γνωρίζουν τα κατώτατα όρια των μισθών και ημερομισθίων που ισχύουν και ότι οι μισθοί και τα ημερομίσθια που καταβάλλονται στην πραγματικότητα δεν είναι κατώτερα από τα εφαρμοζόμενα κατώτατα όρια. Αυτές οι διατάξεις πρέπει να περιλαμβάνουν κάθε μέτρο ελέγχου και επιθεώρησης και τις αναγκαίες κυρώσεις τις καλύτερα προσαρμοσμένες στις συνθήκες των φυτειών της ενδιαφερόμενης χώρας.
2. Κάθε εργαζόμενος στον οποίο εφαρμόζονται τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων και έχει λάβει μισθούς κατώτερους απ' αυτά τα όρια, πρέπει να έχει το δικαίωμα, μέσω της δικαστικής οδού ή με άλλο κατάλληλο τρόπο, να εισπράξει το ποσό που του οφείλεται, μέσα σε προθεσμία που μπορεί να καθοριστεί από την εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 26.

Οι μισθοί και τα ημερομίσθια που καταβάλλονται σε χρήμα πρέπει να πληρώνονται στο νόμισμα που νόμιμα κυκλοφορεί και η καταβολή με μορφή γραμματίου, εντολής, κουπονιού ή με οποιαδήποτε άλλη μορφή που θεωρείται ότι αντιπροσωπεύει το νόμισμα που κυκλοφορεί νόμιμα, απαγορεύεται.

Άρθρο 27.

1. Η εθνική νομοθεσία, οι συλλογικές συμβάσεις ή οι διαιτητικές αποφάσεις μπορούν να επιτρέπουν τη μερική καταβολή του μισθού ή ημερομισθίου σε είδος, εκεί όπου αυτός ο τρόπος καταβολής είναι συνηθισμένος ή επιθυμητός. Η καταβολή του μισθού και ημερομισθίου με τη μορφή οιοπνευματωδών ποτών ή επιβλαβών φαρμάκων δεν επιτρέπεται σε καμιά περίπτωση.
2. Στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η μερική καταβολή του μισθού και ημερομισθίου σε είδος, πρέπει να λαμβάνονται ειδικά μέτρα για να εξασφαλίζεται ότι οι παροχές σε είδος προορίζονται για προσωπική χρήση του εργαζομένου και της οικογένειάς του και είναι σύμφωνες με το συμφέρον τους.

3. Όταν η διατροφή, η στέγαση, ο ιματισμός και άλλες παροχές και ουσιώδεις υπηρεσίες αποτελούν στοιχείο αμοιβής, πρέπει να λαμβάνονται όλα τα πρακτικά και δυνατά μέτρα για να εξασφαλίζεται ότι είναι κατάλληλες και ότι η αξία τους σε χρήμα έχει με ακρίβεια υπολογιστεί.

Άρθρο 28.

Ο μισθός και το ημερομίσθιο πρέπει να καταβάλλονται άμεσα στον ενδιαφερόμενο εργαζόμενο εκτός εάν η εθνική νομοθεσία, μια συλλογική σύμβαση ή διαιτητική απόφαση ορίζουν διαφορετικά ή εάν ο ενδιαφερόμενος εργαζόμενος δέχεται μια άλλη διαδικασία.

Άρθρο 29.

Απαγορεύεται στον εργοδότη να περιορίζει με οποιοδήποτε τρόπο την ελευθερία του εργαζομένου να διαθέτει το μισθό ή το ημερομίσθιο του όπως θέλει.

Άρθρο 30.

1. Όταν δημιουργούνται στα πλαίσια μιας επιχείρησης πρατήρια για την πώληση εμπορευμάτων στους εργαζομένους ή λειτουργούν υπηρεσίες, κανένας καταναγκασμός δεν πρέπει να ασκείται στους εργαζομένους για να κάνουν χρήση των πρατηρίων και των υπηρεσιών αυτών.
2. Όταν δεν είναι δυνατή η προσέλευση σε άλλα καταστήματα ή υπηρεσίες, η αρμόδια αρχή πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα με σκοπό να εξασφαλιστεί η πώληση των εμπορευμάτων και η παροχή υπηρεσιών σε λογικές και δίκαιες τιμές και όχι η κερδοσκοπική λειτουργία των υπηρεσιών που έχουν συσταθεί από τον εργοδότη, αλλά αυτή που αποσκοπεί στο όφελος των εργαζομένων.

Άρθρο 31.

1. Κρατήσεις στους μισθούς και τα ημερομίσθια δεν επιτρέπονται παρά μόνο σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία ή καθορίζονται από κάποια συλλογική σύμβαση ή διαιτητική απόφαση.
2. Οι εργαζόμενοι πρέπει να ενημερώνονται για τον τρόπο τον οποίο η αρμόδια αρχή θεωρεί ως πλέον κατάλληλο για τους όρους και τα όρια μέσα στα οποία αυτές οι κρατήσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν.

Άρθρο 32.

Απαγορεύεται κάθε κράτηση στους μισθούς και τα ημερομίσθια, που έχει σκοπό να εξασφαλίσει μια άμεση ή έμμεση καταβολή χρημάτων από έναν εργαζόμενο σ' έναν εργοδότη, στον αντιπρόσωπό του ή κάποιο μεσάζοντα (όπως τον υπάλληλο τον επιφορτισμένο με τη στρατολόγηση εργατικού δυναμικού), με σκοπό την απόκτηση ή διατήρηση μιας απασχόλησης.

Άρθρο 33.

1. Ο μισθός ή το ημερομίσθιο πρέπει να καταβάλλεται σε τακτικά διαστήματα. Εφόσον

δεν υπάρχουν άλλες ικανοποιητικές ρυθμίσεις που να εξασφαλίζουν την καταβολή του μισθού ή ημερομισθίου σε τακτικά διαστήματα, τα διαστήματα κατά τα οποία πρέπει να καταβάλλεται το ημερομίσθιο θα καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία, κάποια συλλογική σύμβαση ή διαιτητική απόφαση.

2. Όταν λήγει η σύμβαση εργασίας, ο τελικός διακανονισμός του συνόλου των οφειλομένων ημερομισθίων ή μισθών πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, κάποια συλλογική σύμβαση ή διαιτητική απόφαση, ή σε περίπτωση απουσίας τέτοιας νομοθεσίας, συλλογικής σύμβασης ή διαιτητικής απόφασης μέσα σε λογική προθεσμία, αφού ληφθούν υπόψη οι διατάξεις της σύμβασης.

Άρθρο 34.

Όπου είναι αναγκαίο, πρέπει να λαμβάνονται αποτελεσματικά μέτρα για την ενημέρωση των εργαζομένων με κατάλληλο τρόπο και εύκολα κατανοητό:

- α) σχετικά με τους όρους του μισθού που εφαρμόζονται στους εργαζομένους, πριν την απασχόλησή τους σε μια εργασία ή με την ευκαιρία οποιασδήποτε μεταβολής σ' αυτούς τους όρους,
- β) σχετικά με τα στοιχεία που αποτελούν το μισθό τους, κατά την πληρωμή του για την ενδιαφερόμενη περίοδο καταβολής, στο μέτρο που αυτά τα στοιχεία μπορούν να υποστούν μεταβολή.

Άρθρο 35.

Η νομοθεσία που δίνει ισχύ στις διατάξεις των άρθρων 26 έως 34 αυτής της σύμβασης πρέπει :

- α) να είναι διαθέσιμη για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων,
- β) να καθορίζει τα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με την εξασφάλιση της εκτέλεσής της,
- γ) να προβλέπει ειδικές κυρώσεις ή άλλα μέτρα σε περιπτώσεις παραβίασης,
- δ) να προβλέπει, σε κάθε περίπτωση στην οποία υπάρχει ανάγκη, την τήρηση καταστάσεων, σύμφωνα με ειδικούς τύπους και μεθόδους.

ΜΕΡΟΣ V.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΔΕΙΕΣ ΜΕ ΑΠΟΔΟΧΕΣ.

Άρθρο 36.

Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στις φυτείες πρέπει να απολαμβάνουν ετήσιες άδειες με αποδοχές μετά από περίοδο συνεχούς υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη.

Άρθρο 37.

1. Κάθε Μέλος για το οποίο ισχύει αυτό το Μέρος της σύμβασης είναι ελεύθερο να αποφασίζει για τον τρόπο με τον οποίο εξασφαλίζεται η χορήγηση των αδειών με αποδοχές στις φυτείες.
2. Η χορήγηση αδειών με αποδοχές στις φυτείες μπορεί να εξασφαλιστεί ενδεχομένως με συλλογική σύμβαση ή με ανάθεση της ρύθμισης σε ειδικούς οργανισμούς.
3. Όταν ο τρόπος με τον οποίο εξασφαλίζεται η χορήγηση των αδειών με αποδοχές στις φυτείες το επιτρέπει :

- α) πρέπει να γίνεται μια εμπειριστατωμένη προκαταρκτική συνεννόηση μεταξύ των περισσότερο αντιπροσωπευτικών ενδιαφερόμενων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, εκεί όπου υπάρχουν τέτοιες, και κάθε άλλου προσώπου ειδικευμένου για το σκοπό αυτό, από το επάγγελμα ή τα καθήκοντά του, στο οποίο η αρμόδια αρχή κρίνει σκόπιμο να απευθυνθεί,
- β) οι ενδιαφερόμενοι εργαζόμενοι και εργοδότες πρέπει να συμμετέχουν στη ρύθμιση των αδειών με αποδοχές, να γνωμοδοτούν ή να έχουν το δικαίωμα να εισακούονται με τέτοιο τρόπο και σε τέτοιο βαθμό όπως καθορίζεται από την εθνική νομοθεσία, αλλά σ' όλες τις περιπτώσεις στη βάση της απόλυτης ισότητας.

Άρθρο 38.

Η ελάχιστη περίοδος συνεχούς υπηρεσίας που απαιτείται και η ελάχιστη διάρκεια της ετήσιας άδειας με αποδοχές πρέπει να καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή διαιτητικές αποφάσεις, από ειδικούς οργανισμούς επιφορτισμένους με τη ρύθμιση των αδειών με αποδοχές στις φυτείες ή με κάθε άλλο τρόπο που εγκρίνεται από την αρμόδια αρχή.

Άρθρο 39.

Όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο, θα πρέπει να προβλέπονται, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει καθιερωθεί για τη ρύθμιση των αδειών με αποδοχές στις φυτείες :

- α) ένα πιο ευνοϊκό σύστημα για τους νέους εργαζομένους, σε περιπτώσεις που οι ετήσιες άδειες με αποδοχές που χορηγούνται στους ενήλικες εργαζομένους θεωρούνται κατάλληλες για τους νέους εργαζομένους,
- β) μια αύξηση της διάρκειας της άδειας με αποδοχές ανάλογα με την αύξηση της διάρκειας της υπηρεσίας,
- γ) μια ανάλογη άδεια ή, άντ' αυτής, μια αποζημίωση σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η χρονική περίοδος συνεχούς υπηρεσίας ενός εργαζομένου δεν του επιτρέπει να ζητήσει άδεια με αποδοχές αλλά υπερβαίνει την ελάχιστη περίοδο, όπως αυτή καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που εφαρμόζεται,
- δ) η εξαίρεση κατά τη χορήγηση της ετήσιας άδειας με αποδοχές των αργιών, επίσημων ή κατ' έθιμο, των περιόδων της εβδομαδιαίας ανάπαυσης και, μέσα στα όρια που καθορίζονται σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία, των προσωρινών διακοπών εργασίας που οφείλονται κυρίως σε ασθένεια ή ατύχημα.

Άρθρο 40.

1. Κάθε πρόσωπο που παίρνει άδεια σύμφωνα με το Μέρος αυτό της σύμβασης, πρέπει να λαμβάνει, για όλη τη διάρκεια της άδειας αυτής μια αμοιβή που δεν πρέπει να είναι κατώτερη από τη συνηθισμένη του αμοιβή ή την αμοιβή που μπορεί να προβλέπουν οι παράγραφοι 2 και 3 αυτού του άρθρου.
2. Η αμοιβή που καταβάλλεται για την περίοδο της άδειας θα υπολογίζεται με τρόπο που καθορίζει η εθνική νομοθεσία, κάποια συλλογική σύμβαση, διαιτητική απόφαση ή ειδικός οργανισμός που είναι επιφορτισμένος με τη ρύθμιση των αδειών με αποδοχές στις φυτείες ή με κάθε άλλο τρόπο που εγκρίνεται από την αρμόδια αρχή.
3. Όταν η αμοιβή του προσώπου που παίρνει άδεια περιλαμβάνει παροχές σε είδος,

πρέπει να του χορηγείται, για την περίοδο άδειας, το αντίτιμο σε χρήμα αυτών των παροχών.

Άρθρο 41.

Κάθε συμφωνία σχετική με την εγκατάλειψη του δικαιώματος της ετήσιας άδειας με αποδοχές ή με την παραίτηση απ' αυτή την άδεια πρέπει να θεωρείται άκυρη.

Άρθρο 42.

Κάθε πρόσωπο που απολύεται ή εγκαταλείπει την εργασία του πριν από τη μερική ή ολική λήψη της οφειλόμενης άδειας πρέπει να παίρνει για κάθε ημέρα της άδειας, σύμφωνα με το Μέρος αυτό της σύμβασης, την αποζημίωση που προβλέπεται στο άρθρο 40.

ΜΕΡΟΣ VI.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΠΑΥΣΗ.

Άρθρο 43.

1. Οι εργαζόμενοι στις φυτείες πρέπει, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα παρακάτω άρθρα, να απολαμβάνουν για κάθε περίοδο 7 ημερών, μία ημέρα ανάπαυσης που θα περιλαμβάνει τουλάχιστον 24 συνεχείς ώρες.
2. Αυτή η περίοδος ανάπαυσης πρέπει να χορηγείται, εφόσον είναι δυνατό, σ' όλους τους εργαζομένους κάθε φυτείας.
3. Πρέπει επίσης να συμπίπτει, εφόσον είναι δυνατό, με τις ημέρες που καθιερώνονται ως ημέρες ανάπαυσης από την παράδοση ή την πρακτική της χώρας ή της περιοχής.

Άρθρο 44.

1. Κάθε Μέλος θα μπορεί να επιτρέπει ολικές ή μερικές εξαιρέσεις (περιλαμβανομένων των αναβολών ή μειώσεων ανάπαυσης) στις διατάξεις του άρθρου 43, αφού λάβει υπόψη ειδικά όλες τις ανθρωπιστικές απόψεις και οικονομικές αντιλήψεις, μετά από συνεννόηση με τις αρμόδιες οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, όπου υπάρχουν τέτοιες.
2. Η συνεννόηση αυτή δεν είναι αναγκαία σε περίπτωση εξαιρέσεων που έχουν συμφωνηθεί σε εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας.

Άρθρο 45.

Κάθε Μέλος πρέπει, όσο είναι δυνατό, να καθιερώνει διατάξεις για τις περιόδους ανάπαυσης με συμψηφισμό των αναβολών ή των μειώσεων που παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 44, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες συμφωνίες ή συνήθειες θα έχουν ήδη προβλέψει για αυτές τις περιόδους.

ΜΕΡΟΣ VII.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ.

Άρθρο 46.

Σ' αυτό το Μέρος της σύμβασης ο όρος "γυναίκα" δηλώνει κάθε πρόσωπο θηλυκού

γένους, οποιασδήποτε ηλικίας, εθνικότητας, φυλής ή θρησκευτικών πεποιθήσεων, παντρεμένη ή όχι, και ο όρος “παιδί” δηλώνει κάθε παιδί που γεννήθηκε από γάμο ή όχι.

Άρθρο 47.

1. Κάθε γυναίκα για την οποία εφαρμόζεται αυτό το Μέρος της σύμβασης έχει δικαίωμα μετά από υποβολή πιστοποιητικού για την αναμενόμενη ημερομηνία του τοκετού της να παίρνει άδεια μητρότητας.
2. Η αρμόδια αρχή θα μπορεί, μετά από συνεννόηση με τις πιο αντιπροσωπευτικές εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις, εάν υπάρχουν τέτοιες, να ορίσει τη χορήγηση της άδειας μητρότητας, σε μια καθορισμένη περίοδο που δεν πρέπει να υπερβαίνει συνολικά τις 150 ημέρες απασχόλησης στον ίδιο εργοδότη, κατά την διάρκεια 12 μηνών πριν από τον τοκετό.
3. Η διάρκεια της άδειας μητρότητας πρέπει να είναι τουλάχιστον 12 εβδομάδες. Ένα μέρος αυτής της άδειας πρέπει να λαμβάνεται υποχρεωτικά πριν από τον τοκετό.
4. Η διάρκεια της υποχρεωτικής άδειας μετά τον τοκετό θα καθορίζεται από την εθνική νομοθεσία, αλλά δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να είναι μικρότερη των έξι εβδομάδων. Το υπόλοιπο της ολικής περιόδου της άδειας τοκετού μπορεί να λαμβάνεται είτε πριν την αναμενόμενη ημέρα τοκετού είτε μετά την ημερομηνία λήξης της υποχρεωτικής άδειας είτε εν μέρει πριν την αναμενόμενη ημέρα τοκετού και εν μέρει μετά την περίοδο της υποχρεωτικής άδειας, σύμφωνα με όσα καθορίζει η εθνική νομοθεσία.
5. Σε περίπτωση τοκετού μετά την αναμενόμενη ημερομηνία, η άδεια που λαμβάνεται από πριν, παρατείνεται μέχρι την πραγματική ημερομηνία του τοκετού, και η διάρκεια της άδειας που λαμβάνεται υποχρεωτικά μετά τον τοκετό δεν πρέπει να μειώνεται.
6. Όταν διαπιστώνεται ότι μια ασθένεια προκαλείται από την εγκυμοσύνη, η εθνική νομοθεσία πρέπει να προβλέπει μια συμπληρωματική άδεια πριν από τον τοκετό της οποίας η μέγιστη διάρκεια μπορεί να καθορίζεται από την αρμόδια αρχή.
7. Όταν διαπιστώνεται ότι μια ασθένεια προκαλείται από τον τοκετό, η γυναίκα έχει δικαίωμα παράτασης της άδειας μετά τον τοκετό της οποίας η μέγιστη διάρκεια μπορεί να καθοριστεί από την αρμόδια αρχή.
8. Καμιά έγκυος γυναίκα δεν πρέπει να υποχρεώνεται να εργαστεί σε εργασία που μπορεί να τη βλάψει, κατά την περίοδο που προηγείται της άδειας μητρότητας.

Άρθρο 48.

1. Όταν μια γυναίκα απουσιάζει από την εργασία της, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 47, δικαιούται να λάβει παροχές σε χρήμα και ιατρική περίθαλψη.
2. Το ύψος των παροχών σε χρήμα πρέπει να καθορίζεται από την εθνική νομοθεσία με τέτοιο τρόπο, ώστε οι παροχές αυτές να είναι επαρκείς για την πλήρη και υγιεινή συντήρηση της γυναίκας και του παιδιού της, σύμφωνα μ' ένα κατάλληλο επίπεδο ζωής.
3. Οι ιατρικές παροχές πρέπει να περιλαμβάνουν την περίθαλψη πριν από τον τοκετό, κατά τη διάρκεια του τοκετού και μετά τον τοκετό που παρέχεται από διπλωματού-

χο μαία ή γιατρό, και τη νοσοκομειακή περίθαλψη, εφόσον κρίνεται αναγκαία. Η ελεύθερη εκλογή του γιατρού και η ελεύθερη εκλογή μεταξύ ενός δημόσιου και ενός ιδιωτικού ιδρύματος πρέπει να γίνονται σεβαστές στο μέτρο του δυνατού.

4. Κάθε οφειλόμενη εισφορά, στα πλαίσια ενός συστήματος υποχρεωτικής ασφάλισης που προβλέπει παροχές μητρότητας και κάθε φόρος που υπολογίζεται στη βάση των καταβαλλόμενων μισθών και ημερομισθίων και εισπράττεται με σκοπό τη χορήγηση τέτοιων παροχών, πρέπει να καταβάλλονται ανάλογα με το συνολικό αριθμό ανδρών και γυναικών που απασχολούνται στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, χωρίς διάκριση φύλου είτε από τους εργοδότες είτε από τους εργοδότες και τους εργαζομένους μαζί.

Άρθρο 49.

1. Εάν μια γυναίκα θηλάζει το παιδί της δικαιούται να διακόψει την εργασία της για το σκοπό αυτό, με όρους που θα καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία.
2. Οι διακοπές της εργασίας για το σκοπό του θηλασμού πρέπει να υπολογίζονται μέσα στη διάρκεια της εργασίας και να πληρώνονται όπως αυτή (η εργασία) στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το θέμα ρυθμίζεται από την εθνική νομοθεσία ή σύμφωνα με αυτή. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το θέμα ρυθμίζεται με συλλογικές συμβάσεις, οι όροι πρέπει να κανονίζονται ανάλογα με την οικεία συλλογική σύμβαση.

Άρθρο 50.

1. Όταν μια γυναίκα απουσιάζει από την εργασία της σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 47 αυτής της σύμβασης είναι παράνομο για τον εργοδότη της να κοινοποιεί την απόλυσή της κατά την απουσία της ή σε ημερομηνία κατά την οποία λήγει η προθεσμία προειδοποίησης και η γυναίκα εξακολουθεί να απουσιάζει.
2. Η απόλυση μιας γυναίκας με μοναδικό λόγο την εγκυμοσύνη της ή το γεγονός του θηλασμού του παιδιού της είναι παράνομη.

ΜΕΡΟΣ VIII.

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ.

Άρθρο 51.

Κάθε Μέλος της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για το οποίο ισχύει αυτό το Μέρος της σύμβασης υποχρεώνεται να επεκτείνει σ' όλους τους εργαζομένους των φυτειών το ευεργέτημα των νόμων και κανονισμών που προβλέπουν την αποζημίωση των θυμάτων από ατυχήματα που συμβαίνουν εξαιτίας της εργασίας τους ή κατά τη διάρκεια της.

Άρθρο 52.

1. Κάθε Μέλος για το οποίο ισχύει αυτό το Μέρος της σύμβασης, είναι υποχρεωμένο να παρέχει στους υπηκόους κάθε άλλου Μέλους (για το οποίο ισχύει αυτό το Μέρος) οι οποίοι είναι θύματα εργατικών ατυχημάτων που συνέβησαν στο έδαφός του, ή στους δικαιούχους τους, την ίδια μεταχείριση την οποία εξασφαλίζει στους υπηκόους του σχετικά με την επανόρθωση των εργατικών ατυχημάτων.

2. Η ισότητα αυτή στη μεταχείριση εξασφαλίζεται στους αλλοδαπούς εργαζομένους και στους δικαιούχους τους, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής τους. Εντούτοις, όσον αφορά στις πληρωμές τις οποίες ένα Μέλος ή υπήκοοί του θα πρέπει να κάνουν εκτός του εδάφους του Μέλους κατ' εφαρμογή αυτής της αρχής, τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν θα κανονίζονται εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, με ειδικές ρυθμίσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων Μελών.

Άρθρο 53.

Ειδικές συμφωνίες μπορούν να γίνουν μεταξύ των ενδιαφερομένων Μελών για την επανόρθωση των εργατικών ατυχημάτων που συμβαίνουν στους εργαζομένους που απασχολούνται προσωρινά ή με διαλείμματα στο έδαφος ενός Μέλους, για λογαριασμό μιας επιχείρησης που βρίσκεται στο έδαφος ενός άλλου Μέλους.

ΜΕΡΟΣ ΙΧ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ.

Άρθρο 54.

Το δικαίωμα των εργοδοτών και των εργαζομένων να συνεταιρίζονται για κάθε νόμιμο σκοπό πρέπει να εξασφαλίζεται με νόμιμα μέτρα.

Άρθρο 55.

Όλες οι διαδικασίες για την εξέταση των διαφορών μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων θα είναι όσο το δυνατό πιο απλές και γρήγορες.

Άρθρο 56.

1. Οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι θα ενθαρρύνονται ώστε να αποφεύγουν τις διαφορές και εάν δημιουργούνται τέτοιες, να τις ρυθμίζουν δίκαια με μέσα συνδιαλλαγής.
2. Κατά συνέπεια, πρέπει να λαμβάνονται όλα τα πρακτικά και δυνατά μέτρα για να γνωμοδοτούν οι αντιπρόσωποι των εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων για τη σύσταση και λειτουργία των οργανισμών συνδιαλλαγής.
3. Με την επιφύλαξη της λειτουργίας αυτών των οργανισμών, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των δημοσίων υπαλλήλων η διαδικασία της εξέτασης των διενέξεων, η ενθάρρυνση της συνδιαλλαγής και η βοήθεια προς τα μέρη για να φτάσουν σ' ένα δίκαιο διακανονισμό.
4. Εκεί όπου είναι πρακτικό και δυνατό, αυτοί οι υπάλληλοι πρέπει να απασχολούνται ειδικά μ' αυτά τα καθήκοντα.

Άρθρο 57.

1. Πρέπει να δημιουργούνται, όσο το δυνατό γρηγορότερα, μέθοδοι διακανονισμού των διαφορών ανάμεσα στους εργοδότες και εργαζομένους.
2. Οι αντιπρόσωποι των ενδιαφερόμενων εργοδοτών και εργαζομένων, καθώς και οι αντιπρόσωποι των αντίστοιχων οργανώσεών τους, εάν υπάρχουν τέτοιες, πρέπει να συνεργάζονται, όσο είναι δυνατό, στη λειτουργία του μηχανισμού, με τη μορφή

και στο βαθμό που καθορίζεται από την αρμόδια αρχή, αλλά σ' όλες τις περιπτώσεις σε ίσο αριθμό και με ίσους όρους.

Άρθρο 58.

1. Οι εργαζόμενοι πρέπει να απολαμβάνουν κατάλληλη προστασία έναντι κάθε πράξης διάκρισης που θίγει τη συνδικαλιστική ελευθερία ως προς την απασχόληση.
2. Μια τέτοια προστασία πρέπει κυρίως να εφαρμόζεται σ' ό,τι αφορά στις πράξεις που έχουν ως σκοπό να :
  - α) εξαρτήσουν την απασχόληση ενός εργαζομένου από την προϋπόθεση της μη συμμετοχής του σ' ένα σωματείο ή της αποχώρησής του απ' αυτό,
  - β) προκαλέσουν την απόλυση ή με κάποιο άλλο μέσο να βλάψουν έναν εργαζόμενο, εξαιτίας της συνδικαλιστικής του ιδιότητας ή της συμμετοχής του σε συνδικαλιστικές δραστηριότητες, εκτός των ωρών εργασίας ή, με τη συγκατάθεση του εργοδότη, κατά τη διάρκεια των ωρών εργασίας.

Άρθρο 59.

1. Οι οργανώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων πρέπει να απολαμβάνουν επαρκή προστασία έναντι κάθε πράξης επέμβασης της μιας οργάνωσης στην άλλη είτε άμεσα είτε μέσω των υπαλλήλων ή μελών των οργανώσεών τους στον τομέα της εκπαίδευσης, λειτουργίας ή διοίκησής τους.
2. Θεωρούνται κυρίως πράξεις επέμβασης, με την έννοια αυτού του άρθρου, τα μέτρα που προορίζονται να προωθήσουν την ίδρυση εργατικών οργανώσεων κάτω από την κηδεμονία ενός εργοδότη ή μιας εργοδοτικής οργάνωσης, ή να υποστηρίξουν τις εργατικές οργανώσεις με οικονομικά ή άλλα μέσα, με σκοπό να τεθούν αυτές οι οργανώσεις κάτω από τον έλεγχο ενός εργοδότη ή μιας εργοδοτικής οργάνωσης.

Άρθρο 60.

Πρέπει να συστήνονται οργανισμοί σύμφωνοι με τις εθνικές συνθήκες, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, με σκοπό την εξασφάλιση του σεβασμού του δικαιώματος οργάνωσης, όπως ορίζεται στο παραπάνω άρθρο.

Άρθρο 61.

Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, σύμφωνα με τις εθνικές συνθήκες, για να ενθαρρύνεται και να προωθείται η πλήρης ανάπτυξη και χρησιμοποίηση της διαδικασίας για την εκούσια διαπραγμάτευση ανάμεσα στους εργοδότες ή τις εργοδοτικές οργανώσεις από τη μια και τις οργανώσεις των εργαζομένων από την άλλη, με σκοπό τη ρύθμιση των όρων και των συνθηκών απασχόλησης μέσω των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

ΜΕΡΟΣ X.

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

Άρθρο 62.

Οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες έχουν δικαίωμα, χωρίς κανενός είδους διάκριση και

χωρίς προηγούμενη άδεια, να συστήνουν οργανώσεις της επιλογής τους, καθώς και να συμμετέχουν στις οργανώσεις αυτές με μόνη προϋπόθεση να συμμορφώνονται με τα καταστατικά αυτών των τελευταίων.

Άρθρο 63.

1. Οι οργανώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων έχουν το δικαίωμα να καταρτίζουν τα καταστατικά τους και τους διοικητικούς κανονισμούς, να εκλέγουν με πλήρη ελευθέρια τους αντιπροσώπους τους, να οργανώνουν τη διαχείρισή τους και τη δραστηριότητά τους και να διατυπώνουν τα προγράμματα δράσης τους.
2. Οι δημόσιες αρχές πρέπει να απέχουν από κάθε επέμβαση που μπορεί να περιορίσει αυτό το δικαίωμα ή να παρεμποδίσει τη νόμιμη άσκηση του.

Άρθρο 64.

Οι οργανώσεις των εργαζομένων και των εργοδοτών δεν υπόκεινται σε διάλυση ή αναστολή των εργασιών τους από τις διοικητικές αρχές.

Άρθρο 65.

Οι οργανώσεις των εργαζομένων και των εργοδοτών έχουν το δικαίωμα να συστήνουν ομοσπονδίες και συνομοσπονδίες καθώς και να συμμετέχουν σ' αυτές, και κάθε οργάνωση, ομοσπονδία, ή συνομοσπονδία έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στις διεθνείς οργανώσεις των εργαζομένων και των εργοδοτών.

Άρθρο 66.

Οι διατάξεις των άρθρων 62, 63, 64 εφαρμόζονται στις ομοσπονδίες και συνομοσπονδίες των εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων.

Άρθρο 67.

Η απόκτηση της νομικής προσωπικότητας από τις οργανώσεις των εργαζομένων και των εργοδοτών, τις ομοσπονδίες και συνομοσπονδίες τους δεν μπορεί να εξαρτάται από όρους τέτοιας φύσεως που περιορίζουν την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 62, 63, 64.

Άρθρο 68.

1. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων που τους αναγνωρίζονται σ' αυτό το Μέρος της σύμβασης, οι εργαζόμενοι, οι εργοδότες και οι αντίστοιχες οργανώσεις τους, είναι υποχρεωμένες, όπως τα άλλα πρόσωπα ή οι οργανωμένες ομάδες να σέβονται το νόμο.
2. Η εθνική νομοθεσία δεν πρέπει να προσβάλλει ούτε να εφαρμόζεται με τρόπο που να προσβάλλει τις εγγυήσεις που προβλέπονται απ' αυτό το Μέρος της σύμβασης.

Άρθρο 69.

Για τους σκοπούς αυτού του Μέρους της σύμβασης ο όρος "οργάνωση" σημαίνει κάθε οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών που σκοπό έχει την προαγωγή και υπεράσπιση

των συμφερόντων των εργαζομένων ή των εργοδοτών.

Άρθρο 70.

Κάθε Μέλος για το οποίο ισχύει αυτό το Μέρος της σύμβασης υποχρεώνεται να λάβει όλα τα αναγκαία και κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει στους εργαζομένους και εργοδότες την ελεύθερη άσκηση του συνδικαλιστικού δικαιώματος.

ΜΕΡΟΣ XI.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Άρθρο 71.

Κάθε Μέλος για το οποίο ισχύει αυτή η σύμβαση πρέπει να έχει ένα σύστημα επιθεώρησης εργασίας.

Άρθρο 72.

Οι υπηρεσίες επιθεώρησης εργασίας πρέπει να αποτελούνται από κατάλληλα εκπαιδευμένους επιθεωρητές.

Άρθρο 73.

Οι εργαζόμενοι και οι αντιπρόσωποί τους πρέπει να απολαμβάνουν κάθε διευκόλυνση για να επικοινωνούν ελεύθερα με τους επιθεωρητές.

Άρθρο 74.

1. Το σύστημα της επιθεώρησης εργασίας είναι υποχρεωμένο :

- α) να εξασφαλίζει την εφαρμογή των νόμιμων διατάξεων που έχουν σχέση με τις συνθήκες εργασίας και την προστασία των εργαζομένων κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους, όπως των διατάξεων των σχετικών με τη διάρκεια εργασίας, τα ημερομίσθια, την ασφάλεια, την υγιεινή και την καλή διαβίωση, την απασχόληση των παιδιών και των νεαρών ατόμων και άλλων συναφών θεμάτων, στο βαθμό που οι επιθεωρητές εργασίας είναι επιφορτισμένοι με την εξασφάλιση της εφαρμογής αυτών των διατάξεων,
  - β) να παρέχει τεχνικές πληροφορίες και συμβουλές στους εργοδότες και εργαζομένους πάνω στα πιο αποτελεσματικά μέσα τήρησης των νόμιμων διατάξεων,
  - γ) να εφιστά την προσοχή της αρμόδιας αρχής στις ελλείψεις ή τις καταχρήσεις που δεν καλύπτονται ειδικά από τις υπάρχουσες νόμιμες διατάξεις.
2. Εάν ανατίθενται άλλα καθήκοντα στους επιθεωρητές εργασίας, αυτά δεν πρέπει να παρεμποδίζουν την άσκηση των κύριων καθηκόντων τους ή να παραβιάζουν με οποιοδήποτε τρόπο την εξουσία ή την αμεροληψία που είναι απαραίτητες στους επιθεωρητές για τις σχέσεις τους με τους εργοδότες και εργαζομένους.

Άρθρο 75.

Η αρμόδια αρχή πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να ευνοεί :

- α) την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ αφενός των υπηρεσιών επιθεώρησης και αφετέρου των άλλων κυβερνητικών υπηρεσιών και δημόσιων ή ιδιωτικών ιδρυμά-

- των που ασκούν ανάλογη δραστηριότητα,
 β) τη συνεργασία μεταξύ των υπαλλήλων των επιθεωρήσεων εργασίας και των εργοδωτών και εργαζομένων ή των οργανώσεών τους.

Άρθρο 76.

Το προσωπικό της επιθεώρησης πρέπει να αποτελείται από δημόσιους υπαλλήλους των οποίων το καθεστώς και οι συνθήκες υπηρεσίας θα τους εξασφαλίζουν σταθερότητα στην απασχόλησή τους και θα τους κάνουν ανεξάρτητους από κάθε αλλαγή στην κυβέρνηση και κάθε άπρεπη εξωτερική επιρροή.

Άρθρο 77.

1. Η αρμόδια αρχή πρέπει να λαμβάνει όλα τα μέτρα για να προσφέρει στους επιθεωρητές εργασίας :
  - α) τοπικά γραφεία, εξοπλισμένα με κατάλληλο τρόπο για τις ανάγκες της υπηρεσίας και προσιτά σ' όλους τους ενδιαφερομένους,
  - β) τις απαραίτητες διευκολύνσεις μεταφοράς για την άσκηση των καθηκόντων τους, όταν δεν υπάρχουν οι κατάλληλες διευκολύνσεις των δημόσιων μεταφορών.
2. Η αρμόδια αρχή πρέπει να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την καταβολή στους επιθεωρητές εργασίας κάθε έκτακτης δαπάνης μετακίνησης που είναι αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 78.

1. Οι επιθεωρητές εργασίας εφοδιασμένοι με κατάλληλα έγγραφα αποδεικτικά της ιδιότητάς τους πρέπει να έχουν την άδεια :
  - α) να εισέρχονται ελεύθερα και χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση οποιαδήποτε ώρα της ημέρας ή της νύκτας σε κάθε τόπο εργασίας που υπάγεται στην επιθεώρηση,
  - β) να εισέρχονται κατά τη διάρκεια της ημέρας σε κάθε χώρο για τον οποίο έχουν βάσιμο λόγο να νομίζουν ότι υπόκειται στον έλεγχο της επιθεώρησης, και
  - γ) να προβαίνουν σε κάθε εξέταση, έλεγχο ή έρευνα που αυτοί θεωρούν αναγκαία για να πεισθούν ότι οι νόμιμες διατάξεις τηρούνται αποτελεσματικά, και κυρίως :
    - i) να ερωτούν, είτε μόνοι τους είτε με την παρουσία μαρτύρων, τον εργοδότη ή το προσωπικό της επιχείρησης για κάθε θέμα που αναφέρεται στην εφαρμογή των νόμιμων διατάξεων,
    - ii) να ζητούν την κοινοποίηση όλων των βιβλίων, καταλόγων ή άλλων εγγράφων, των οποίων η τήρηση προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία τη σχετική με τις συνθήκες εργασίας, με σκοπό να διαπιστώσουν εάν αυτά συμφωνούν με τις νόμιμες διατάξεις, και να παίρνουν αντίγραφα των εγγράφων ή αποσπάσματα από αυτά,
    - iii) να απαιτούν την τοιχοκόλληση ειδοποιήσεων των οποίων η τοποθέτηση επιβάλλεται από τις νόμιμες διατάξεις,
    - iv) να λαμβάνουν και να μεταφέρουν για ανάλυση δείγματα των υλικών και ουσιών που χρησιμοποιούνται ή κατεργάζονται, με την προϋπόθεση ότι ο εργοδότης ή ο αντιπρόσωπός του θα έχουν ειδοποιηθεί για κάθε δείγμα ή ουσία που μεταφέρθηκε για το σκοπό αυτό.
2. Σε περίπτωση μιας επίσκεψης επιθεώρησης ο επιθεωρητής πρέπει να πληροφορεί

τον εργοδότη ή τον αντιπρόσωπό του για την παρουσία του, εκτός εάν κρίνει ότι μια τέτοια προειδοποίηση μπορεί να ζημιώσει την αποτελεσματικότητα του ελέγχου.

Άρθρο 79.

Με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που η εθνική νομοθεσία μπορεί να προβλέπει, οι επιθεωρητές εργασίας :

- α) απαγορεύεται να έχουν οποιοδήποτε συμφέρον άμεσο ή έμμεσο από τις επιχειρήσεις που βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο τους,
- β) είναι υποχρεωμένοι, με την επιβολή ποινικών κυρώσεων ή κατάλληλων πειθαρχικών μέτρων να μην αποκαλύπτουν, ακόμα και όταν εγκαταλείπουν την υπηρεσία τους, οποιοδήποτε βιομηχανικό ή εμπορικό μυστικό ή τις μεθόδους παραγωγής που μπορεί να έμαθαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- γ) θα πρέπει να θεωρούν ως απόλυτα εμπιστευτική την πηγή κάθε καταγγελίας η οποία τους αναφέρει κάποια παράλειψη στις εγκαταστάσεις ή μια παραβίαση των νόμιμων διατάξεων και δεν πρέπει να αποκαλύπτουν στον εργοδότη ή τον αντιπρόσωπό του ότι η επίσκεψη της επιθεώρησης έγινε μετά από καταγγελία.

Άρθρο 80.

Η επιθεώρηση εργασίας πρέπει να ειδοποιείται για τα εργατικά ατυχήματα και τις επαγγελματικές ασθένειες στις περιπτώσεις και με τον τρόπο που προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 81.

Οι χώροι εργασίας πρέπει να επιθεωρούνται τόσο συχνά και με τόση επιμέλεια όση κρίνεται αναγκαία για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των σχετικών νόμιμων διατάξεων.

Άρθρο 82.

1. Τα πρόσωπα που παραβιάζουν ή αμελούν την τήρηση των νόμιμων διατάξεων των οποίων η εκτέλεση εμπίπτει στους επιθεωρητές εργασίας θα υφίστανται τις άμεσες νομικές συνέπειες χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση. Παρ' όλα αυτά, η εθνική νομοθεσία μπορεί να προβλέπει εξαιρέσεις για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες πρέπει να προηγείται μια ειδοποίηση προκειμένου να θεραπευτεί μια κατάσταση ή να ληφθούν προληπτικά μέτρα.
2. Οι επιθεωρητές εργασίας είναι ελεύθεροι να ειδοποιούν ή να συμβουλεύουν αντί να προβαίνουν ή να συνιστούν διώξεις.

Άρθρο 83.

Πρέπει να προβλέπονται κατάλληλες κυρώσεις από την εθνική νομοθεσία σε περίπτωση παραβίασης των νόμιμων διατάξεων των οποίων η εφαρμογή υπόκειται στον έλεγχο των επιθεωρητών εργασίας και, σε περίπτωση παρεμπόδισης των επιθεωρητών εργασίας, στην άσκηση των καθηκόντων τους. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να εφαρμό-

ζονται αποτελεσματικά.

Άρθρο 84.

1. Οι επιθεωρητές εργασίας ή τα εποπτικά γραφεία επιθεώρησης, ανάλογα με την περίπτωση, είναι υποχρεωμένα να υποβάλλουν στην κεντρική αρχή επιθεώρησης περιοδικές εκθέσεις γενικού χαρακτήρα για τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων τους.
2. Αυτές οι εκθέσεις πρέπει να συντάσσονται με τρόπο που θα καθορίζεται από την κεντρική αρχή και να πραγματεύονται θέματα που αυτή θα υποδεικνύει από καιρού εις καιρόν. Πρέπει να υποβάλλονται επίσης τόσο συχνά όσο η κεντρική αρχή θα υποδείξει και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον μια φορά το χρόνο.

ΜΕΡΟΣ ΧΙΙ.

ΣΤΕΓΑΣΗ

Άρθρο 85.

Οι αρμόδιες αρχές μετά από συνεννόηση με τους αντιπροσώπους των ενδιαφερόμενων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, εφόσον υπάρχουν τέτοιες, πρέπει να ευνοούν κάθε μέτρο με το οποίο διατίθενται κατάλληλα οικήματα στους εργαζομένους στις φυτείες.

Άρθρο 86.

1. Ο ελάχιστοι κανόνες και προδιαγραφές που αφορούν στη στέγαση, όπως αυτή προβλέπεται σε εφαρμογή του παραπάνω άρθρου, πρέπει να καθορίζονται από την αρμόδια δημόσια αρχή. Η τελευταία, εφόσον είναι δυνατό, πρέπει να συστήνει συμβουλευτικούς οργανισμούς που να περιλαμβάνουν αντιπροσώπους των εργοδοτών και εργαζομένων επιφορτισμένους να δώσουν τη γνώμη τους πάνω στα σχετικά με τη στέγαση θέματα.
2. Αυτοί οι ελάχιστοι κανόνες θα πρέπει να περιλαμβάνουν προδιαγραφές που να αφορούν στα παρακάτω θέματα :
  - α) χρησιμοποιούμενα υλικά κατασκευής,
  - β) ελάχιστες διαστάσεις κατοικίας, διάταξη κατοικίας, εξαερισμός, εμβαδόν και ύψος δωματίων,
  - γ) εμβαδόν βεράντας, εγκαταστάσεις κουζίνας, πλυντηρίου, εφοδιασμός νερού και εγκαταστάσεις υγιεινής.

Άρθρο 87.

Πρέπει να προβλέπονται από τη νομοθεσία κατάλληλες κυρώσεις για την παραβίαση των νόμιμων διατάξεων που έχουν ψηφιστεί σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να εφαρμόζονται αποτελεσματικά.

Άρθρο 88.

1. Όταν η στέγαση παρέχεται από τον εργοδότη, οι συνθήκες μίσθωσης για τους εργαζομένους στις φυτείες δεν πρέπει να είναι λιγότερο ευνοϊκές απ' αυτές που

προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία ή πρακτική.

2. Όταν ένα εργάτης που στεγάζεται απολύεται, πρέπει να του χορηγείται μια λογική προθεσμία για να εγκαταλείψει τη στέγη του. Στην περίπτωση που δεν καθορίζεται από το νόμο η προθεσμία αυτή πρέπει να καθορίζεται από μια αναγνωρισμένη διαδικασία διαπραγματεύσεων. Σε περίπτωση αποτυχίας μιας τέτοιας διαδικασίας πρέπει να γίνει προσφυγή στην κανονική δικαστική διαδικασία.

ΜΕΡΟΣ XIII.

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.

Άρθρο 89.

Οι αρμόδιες αρχές, μετά από γνωμοδότηση των αντιπροσώπων των ενδιαφερόμενων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, εφόσον υπάρχουν τέτοιες, πρέπει να ευνοούν κάθε μέτρο το οποίο θέτει στη διάθεση των εργαζομένων στις φυτείες και των οικογενειών τους ειδικές ιατρικές υπηρεσίες.

Άρθρο 90.

1. Οι κανόνες που αφορούν στις ιατρικές αυτές υπηρεσίες πρέπει να καθορίζονται από τις δημόσιες αρχές. Οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να είναι ικανοποιητικές, αφού ληφθεί υπόψη ο αριθμός των ενδιαφερόμενων προσώπων, και η λειτουργία τους πρέπει να εξασφαλίζεται από ειδικευμένο επαρκές προσωπικό.
2. Εκεί όπου έχουν συσταθεί τέτοιες υπηρεσίες από τις δημόσιες αρχές, πρέπει να είναι σύμφωνες με τους κανόνες, τις συνθήκες και την πρακτική που ακολουθείται από την ενδιαφερόμενη αρχή.

Άρθρο 91.

Η αρμόδια αρχή, μετά από γνωμοδότηση των αντιπροσώπων των ενδιαφερόμενων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, εφόσον υπάρχουν τέτοιες, πρέπει να λαμβάνει μέτρα στις περιοχές των φυτειών για την κατάργηση ή τον έλεγχο των ενδημικών νόσων που υπάρχουν.

ΜΕΡΟΣ XIV.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

Άρθρο 92.

Οι επίσημες επικυρώσεις αυτής της σύμβασης θα κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 93.

1. Η σύμβαση αυτή δεσμεύει εκείνα μόνο τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, των οποίων την επικύρωση έχει καταχωρίσει ο Γενικός Διευθυντής.
2. Η σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει έξι μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης των επικυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 3, δύο χωρών από τις παρακάτω : Ενωμένη Αραβική Δημοκρατία, Αργεντινή, Βέλγιο, Βιρμανία, Βολιβία, Βραζιλία, Κεϋλάνη, Κίνα, Κολομβία, Κόστα Ρίκα, Κούβα, Δομινικανή Δημοκρατία, Εκουαντόρ, Ισπανία,

Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Αιθιοπία, Γαλλία, Γκάνα, Γουατεμάλα, Αιτή, Ονδούρα, Ινδία, Ινδονησία, Ιταλία, Λιβερία, Ομοσπονδία της Μαλαισίας, Μεξικό, Νικαράγουα, Πακιστάν, Παναμάς, Ολλανδία, Περού, Φιλιππίνες, Πορτογαλία, Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, Σαλβαντόρ, Σουδάν, Ταιλάνδη, Ε.Σ.Σ.Δ., Βιετνάμ.

3. Στη συνέχεια, η σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει για κάθε Μέλος έξι μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης της επικύρωσής της.

Άρθρο 94.

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση μπορεί να την καταγγείλει μετά τη λήξη περιόδου δέκα ετών από την ημερομηνία της αρχικής έναρξης ισχύος της, με πράξη που θα κοινοποιείται για καταχώριση στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας.

Η καταγγελία θα ισχύσει ένα χρόνο μετά από την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η καταχώρισή της.

2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση και δεν ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο, μέσα σ' ένα χρόνο από τη λήξη της δεκαετίας που αναφέρεται στη προηγούμενη παράγραφο, θα δεσμεύεται για μια καινούργια δεκαετία και στη συνέχεια θα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη σύμβαση στο τέλος κάθε δεκαετίας και με τους όρους που προβλέπει αυτό το άρθρο.

Άρθρο 95.

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί στα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και των καταγγελιών που θα του κοινοποιούνται από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Γνωστοποιώντας στα Μέλη της Οργάνωσης την καταχώριση της δεύτερης από τις επικυρώσεις που θα του έχουν κοινοποιηθεί, ο Γενικός Διευθυντής θα επισημαίνει στα Μέλη της Οργάνωσης την ημερομηνία από την οποία θα αρχίσει να ισχύει η σύμβαση αυτή.

Άρθρο 96.

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για καταχώριση σύμφωνα με το άρθρο 102 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις και τις πράξεις καταγγελίας που θα έχει καταχωρίσει σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο.

Άρθρο 97.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που το κρίνει αναγκαίο, θα υποβάλλει στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση πάνω στην εφαρμογή αυτής της σύμβασης και θα εξετάζει αν πρέπει να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκεψης θέμα ολικής ή μερικής αναθεώρησής της.

Άρθρο 98.

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη ψηφίσει νέα σύμβαση που θα αναθεωρεί ολικά ή μερικά τη σύμβαση αυτή και εφόσον η νέα σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά :
  - α) η επικύρωση από ένα Μέλος της νέας αναθεωρητικής σύμβασης θα επιφέρει αυτοδίκαια και ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου 94 την άμεση καταγγελία αυτής της σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι θα έχει τεθεί σε ισχύ η νέα αναθεωρητική σύμβαση,
  - β) από την ημέρα που θα αρχίσει να ισχύει η νέα αναθεωρητική σύμβαση παύει η δυνατότητα για τα Μέλη να επικυρώσουν αυτή τη σύμβαση.
2. Η σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε κάθε περίπτωση σε ισχύ με τη σημερινή μορφή και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που την έχουν επικυρώσει και δε θα επικυρώσουν την αναθεωρητική σύμβαση.

Άρθρο 99.

Το γαλλικό και το αγγλικό κείμενο αυτής της σύμβασης είναι εξίσου αυθεντικά.

Πρωτόκολλο σχετικό με τη σύμβαση για τις φυτείες 1958

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συγκλήθηκε στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε εκεί στις 2 Ιουνίου 1982, στην 68η σύνοδό της, Αφού αποφάσισε να αποδεχθεί ορισμένες προτάσεις που έχουν σκοπό να αναθεωρήσουν τη σύμβαση και τη σύσταση για τις φυτείες 1958, ζήτημα που αποτελεί το έβδομο θέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου, Αφού αποφάσισε ότι οι προτάσεις αυτές θα λάβουν τη μορφή πρωτοκόλλου που θα περιορίζεται στην αναθεώρηση των οικείων διατάξεων της σύμβασης για τις φυτείες, 1958, Υιοθετεί σήμερα, 18 Ιουνίου 1982, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του Καταστατικού Χάρτη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που αναφέρεται στις συμβάσεις, το παρακάτω Πρωτόκολλο που θα αποκαλείται Πρωτόκολλο σχετικό με τη σύμβαση για τις φυτείες, 1958.

Άρθρο 1.

Ένα Μέλος θα μπορεί, με δήλωση που θα επισυνάπτεται στην επικύρωση της σύμβασης για τις φυτείες 1958, να προσδιορίζει ότι επικυρώνει τη σύμβαση αντικαθιστώντας το άρθρο 1 αυτής με το ακόλουθο κείμενο :

Άρθρο 1 (αναθεωρητικό)

1. Για τους σκοπούς αυτής της σύμβασης ο όρος “φυτεία” περιλαμβάνει κάθε γεωργική εκμετάλλευση που βρίσκεται σε τροπική ή ημιτροπική περιοχή, η οποία απασχολεί κανονικά μισθωτούς και στην οποία καλλιεργούνται ή παράγονται κυρίως για εμπορικούς σκοπούς :, καφές, τσάι, ζαχαροκάλαμο, καουτσούκ, μπανάνες, κακάο, κοκοκάρυδο, φυστίκια, μπαμπάκι, καπνός, υφαντικές ίνες (ιούτα και κάνναβις), εσπεριδοειδή, φοινικέλαιο, κινίνη ή ανανάς. Αυτή η σύμβαση δε θα εφαρμόζεται στις οικογενειακές επιχειρήσεις ή στις μικρές επιχειρήσεις που παράγουν για την τοπική αγορά και δεν απασχολούν κανονικά μισθωτούς.
2. Κάθε Μέλος που επικυρώνει αυτή τη σύμβαση μπορεί, μετά από συνεννόηση με τις πιο αντιπροσωπευτικές ενδιαφερόμενες εργοδοτικές ή εργατικές οργανώσεις, όπου υπάρχουν τέτοιες, να αποκλείει από την εφαρμογή της σύμβασης τις εκμεταλλεύσεις των οποίων η έκταση δεν ξεπερνάει τα 5 εκτάρια (12,5 ακρ.) και οι οποίες δεν απασχολούν περισσότερους από 10 εργαζομένους σε μία οποιαδήποτε περίοδο κατά τη διάρκεια ενός πολιτικού έτους. Θα πρέπει να αναφέρει στην πρώτη έκθεση για την εφαρμογή της σύμβασης που είναι υποχρεωμένη να υποβάλει, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καταστατικού Χάρτη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, τις κατηγορίες των εκμεταλλεύσεων που εξαιρούνται, και στις επόμενες εκθέσεις, κάθε μέτρο που έλαβε για να εφαρμόσει τη σύμβαση σε ορισμένες κατηγορίες που εξαιρέθηκαν, ή στο σύνολό τους, καθώς και κάθε μέτρο που έλαβε ώστε να εξακολουθήσει να εφαρμόζεται η σύμβαση σε εκμεταλλεύσεις που περιλαμβάνονται στις εξαιρέσεις που προβλέπονται σ’ αυτή την παράγραφο αλλά δημιουργήθηκαν με τη διανομή μιας φυτείας μετά από την έναρξη ισχύος του άρθρου 1

(αναθεωρητικό) για το ενδιαφερόμενο Μέλος.

3. Κάθε Μέλος για το οποίο ισχύει αυτή η σύμβαση θα μπορεί, μετά από συνεννόηση με τις πιο αντιπροσωπευτικές ενδιαφερόμενες οργανώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων, όπου υπάρχουν τέτοιες, να επεκτείνει την εφαρμογή της σύμβασης σε άλλες φυτείες:
  - α) προσθέτοντας στη λίστα που βρίσκεται στην παραγρ. 1 αυτού του άρθρου μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες : ρύζι, ραδίκι, κάρδαμο, γεράνιο και πύρεθρο, ή οποιαδήποτε άλλη καλλιέργεια,
  - β) προσθέτοντας στις φυτείες που αναφέρονται στην παρ.1 αυτού του άρθρου κατηγορίες εκμεταλλεύσεων που δεν περιλαμβάνονται εκεί, αλλά οι οποίες, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, έχουν καταταχθεί στις φυτείες.
Το Μέλος αυτό θα πρέπει να αναφέρει στις ετήσιες εκθέσεις πάνω στην εφαρμογή της σύμβασης που είναι υποχρεωμένο να υποβάλλει σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καταστατικού Χάρτη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας κάθε μέτρο που έλαβε για το σκοπό αυτό.
4. Για τους σκοπούς αυτού του άρθρου ο όρος “φυτεία” περιλαμβάνει κανονικά τις υπηρεσίες του βασικού μετασχηματισμού του προϊόντος ή των προϊόντων της φυτείας που γίνεται επί τόπου ή κοντά σ’ αυτήν”.

Άρθρο 2.

1. Το Μέλος που είναι ήδη μέρος της σύμβασης για τις φυτείες, 1958, μπορεί, με την κοινοποίηση της επίσημης επικύρωσης αυτού του πρωτοκόλλου στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση, να δεχθεί το αναθεωρητικό κείμενο του άρθρου 1 της σύμβασης που βρίσκεται στο άρθρο 1 αυτού του πρωτοκόλλου. Η επικύρωση αυτή θα ισχύσει δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισής της από το Γενικό Διευθυντή. Από τη στιγμή εκείνη, το κείμενο της σύμβασης που θα δεσμεύει το ενδιαφερόμενο Μέλος θα είναι εκείνο στο οποίο το αναθεωρητικό άρθρο 1 θα έχει αντικαταστήσει το αρχικό άρθρο 1.
2. Η μνεία για την πρώτη έκθεση πάνω στην εφαρμογή της σύμβασης που γίνεται στην παραγρ. 2 του αναθεωρητικού κειμένου του άρθρου 1 της σύμβασης θα πρέπει να θεωρείται, στην περίπτωση Μέλους που αποτελεί ήδη μέρος της σύμβασης, ότι αναφέρεται στην πρώτη έκθεση που υποβάλλεται μετά από την έναρξη της ισχύος αυτού του πρωτοκόλλου για το ενδιαφερόμενο Μέλος.
3. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί σε όλα τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων αυτού του πρωτοκόλλου που θα του κοινοποιείται από τα μέρη της σύμβασης.
4. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, πλήρεις πληροφορίες πάνω σε όλες τις επικυρώσεις που θα έχει καταχωρίσει σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 1 αυτού του άρθρου.

Άρθρο 3.

Το γαλλικό και αγγλικό κείμενο αυτού του πρωτοκόλλου είναι εξίσου αυθεντικά.